

INTEGRATIONSPOLITIK 2015-18

SOCIAL MOBILITET OG
SAMMENHÆNGSKRAFT

INDHOLD

1.	SOCIAL MOBILITET OG SAMMENHÆNGSKRAFT	SIDE 4
2.	OVERSIGT OVER MÅL	SIDE 6
3.	BESKÆFTIGELSE- OG INTEGRATIONSUDVALGETS MÅL	SIDE 9
4.	BØRNE- OG UNGDOMSUDVALGETS MÅL	SIDE 13
5.	KULTUR- OG FRITIDSUDVALGETS MÅL	SIDE 17
6.	SOCIALUDVALGETS MÅL	SIDE 21
7.	SUNDHEDS- OG OMSORGSUDVALGETS MÅL	SIDE 25
8.	TEKNIK- OG MILJØUDVALGETS MÅL	SIDE 29
9.	ØKONOMIUDVALGETS MÅL	SIDE 33

I. INTEGRATIONSPOLITIK 2015-18: SOCIAL MOBILITET OG SAMMENHÆNGS- KRAFT

Alle københavnere skal have lige muligheder og chancer. Det gælder uanset køn, race, etnicitet, religiøs overbevisning, alder, funktionsevne, seksuel orientering, kønsidentitet m.fl.

I integrationspolitikken fokuserer vi på etnicitet og på københavnere med anden etnisk baggrund end dansk.¹

København ønsker at være en by i vækst, hvor flere københavnere er i beskæftigelse og uddannelse, og hvor flere lever et sundt og aktivt liv, mens færre er socialt udsatte og oplever at stå uden for fællesskabet.

Visionen for København som en by præget af vækst og livskvalitet er nedfældet i en Københavnerfortælling, der fastsætter byens mål inden for temaerne vækst, beskæftigelse, uddannelse, sundhed, storbykultur, social mobilitet og grøn by.

Hvis vi skal nå byens mål, kommer vi ikke uden om en styrket integrationsindsats. Som eksempel vil byens beskæftigelsesmål - at København er byen med flest borgere i job og uddannelse - stort set kunne indfries, hvis københavnere med anden etnisk baggrund end dansk var i job og uddannelse i lige så høj grad som øvrige københavnere.

¹ I Københavns Kommune anvendes betegnelsen københavnere med anden etnisk baggrund end dansk for borgere, som er indvandrere eller efterkommere fra ikke-vestlige lande. Har man ikke en forælder, der både er dansk statsborger og født i Danmark, så regnes man iht. Danmarks Statistik som indvandrer eller efterkommer. Indvandrere er født i udlandet, efterkommere i Danmark. Ikke-vestlige lande er alle andre lande end EU, Andorra, Australien, Canada, Island, Liechtenstein, Monaco, New Zealand, Norge, San Marino, Schweiz, USA og Vatikanstaten.

STRUKTUREL ULIGHED OG SOCIAL MOBILITET

De nøgne tal viser, at københavnere med anden etnisk baggrund end dansk fortsat i alt for mange tilfælde ikke opnår adgang til og udbytte af kommunens service på lige fod med øvrige københavnere.

Tre ud af fire københavnere med anden etnisk baggrund end dansk bor i et af kommunens såkaldte udsatte byområder. Halvdelen af drengene med anden etnisk baggrund end dansk forlader folkeskolen uden tilstrækkelige funktionelle læse- og skrivekompetencer. Piger med anden etnisk baggrund end dansk deltager kun halvt så meget i fritidstilbud som deres jævnaldrende. Risikoen for at være ledig er mere end dobbelt så stor for københavnere med anden etnisk baggrund end dansk som for resten af københavnere.

Disse udfordringer viser, at etnicitet fortsat er udslagsgivende for den enkelte københavners muligheder. Integrationsindsatsen handler derfor i høj grad om at sikre, at københavnere med anden etnisk baggrund end dansk opnår økonomisk og social ligestilling med øvrige københavnere – dvs. at byen tilbyder muligheder for social mobilitet.

MEDBORGERSKAB OG SAMMENHÆNGSKRAFT

Lige adgang til uddannelse og job er vigtige forudsætninger for vellykket integration. Men vellykket integration handler også om, at den enkelte københavnere oplever sig som en anerkendt og ligeværdig del af fællesskabet – og som en fuldgyldig medborger.

Københavnere med anden etnisk baggrund end dansk oplever imidlertid hyppigere diskrimination end øvrige københavnere. Ligesom unge med anden etnisk baggrund end dansk oftere føler sig begrænset i deres selvbestemmelsesret og oftere er eksponeret for radikaliserede miljøer.

Undersøgelser viser, at netop diskrimination, ledighed og manglende uddannelse bidrager negativt til sammenhængskraften. Derfor skal vi styrke medborgerskabet blandt københavnere, for det er selve forudsætningen for, at København kan vedblive at være en åben og tryk by præget af sammenhængskraft. Det kræver en fælles indsats.

ET FÆLLES ANSVAR

Integrationspolitikken i København hviler på et samarbejde mellem kommunens syv forvaltninger. Integration må – hvis den skal være vellykket – dække alle aspekter af borgerens liv fra barndom til alderdom, omkring sundhed og uddannelse, fritidsliv og arbejdsliv. Det er med blik for denne sammenhæng, at Integrationspolitik 2015-18 er en fælles indsats på to fronter:

- Flere skal i job og uddannelse
- København skal være en åben og tryk by

Under disse to overskrifter har kommunens politiske udvalg udpeget de væsentligste integrationsudfordringer inden for eget område og opsat mål, som de enkelte udvalg tager ansvar for at nå i perioden 2015-18.

SÅDAN FØLGER VI OP

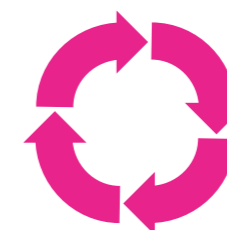
Det er Beskæftigelses- og Integrationsudvalgets ansvar at sikre en tværgående koordinering og opfølgning på integrationsområdet.

Fremdriften inden for integrationspolitikens målsætninger vil blive målt årligt. Enhver kan således følge fremskridtene på Københavns Kommunes Integrationsbarometer på www.kk.dk/integrationsbarometer.

På de områder, hvor der ikke er opstillet kvantitative mål, indhenter vi en kvalitativ vurdering af fremdriften. Den øvrige koordinering af politikken sikres gennem løbende møder mellem de syv forvaltninger.

ÅRSHJUL FOR INTEGRATIONSPOLITIKKEN

- **4. KVARTAL**
RESULTATER OG STATUS PÅ INTEGRATIONSPOLITIKKENS MÅL INDHENTES
- **3. KVARTAL**
POLITISKE DRØFTELSE OG VEDTAGELSE AF DET KOMMUNALE BUDGET FOR DET KOMMENDE ÅR

- **1. KVARTAL**
ÅRLIG OPDATERING AF INTEGRATIONSBAROMETERET
FREMSENDELSE AF EVENTUELLE KOMMENTARER TIL FAGUDVALGENE
- **2. KVARTAL**
FORVALTNINGERNE FORBEREDER DE KOMMUNALE BUDGETFORHANDLINGER

HVAD ER INTEGRATION?

Integration skal sikre, at københavnere med anden etnisk baggrund end dansk får mulighed for at udnytte deres evner og ressourcer, så de kan blive deltagende, selvforsørgende og ydende medborgere på lige fod med byens øvrige borgere og i overensstemmelse med samfundets grundlæggende værdier.²

HVAD ER SOCIAL MOBILITET?

Social mobilitet handler om udvikling og bevægelighed i den enkeltes liv og mellem generationer. Social mobilitet handler både om, at børn og voksne med særlige behov ikke fastholdes i et liv på kanten, og at børn og unge træder ud af socialt udsatte forældres spor og klarer sig godt set i lyset af de kår, de kommer fra.³

HVAD ER SAMMENHÆNGSKRAFT?

Sammenhængskraft handler om, at københavnere oplever deres by som åben og tryk, og at der er tillid imellem københavnere.

² Integrationslovens formål, §1

³ Styregruppen for københavnermålet om social mobilitet

2. OVERSIGT OVER MÅL

MÅL I INTEGRATIONSPOLITIK 2015-18		
UDVALGS-ANSVAR	MÅL	POLITIKSPOR
Beskæftigelses- og Integrationsudvalget	1. Flere københavnere med anden etnisk baggrund end dansk skal i job: Merledigheden for københavnere med anden etnisk baggrund end dansk skal reduceres med 25 procent i perioden 2014-18 <i>Delmål: Ledige med anden etnisk baggrund end dansk skal have tilbud i private virksomheder i lige så høj grad som ledige med etnisk dansk baggrund</i>	Job og uddannelse
	2. Færre unge med anden etnisk baggrund end dansk skal falde fra uddannelsen: Merfrafaldet for uddannelseshjælpsmodtagere med anden etnisk baggrund end dansk, der påbegynder uddannelse, skal halveres i perioden 2015-18 <i>Delmål: Uddannelseshjælpsmodtagere med anden etnisk baggrund end dansk skal påbegynde uddannelse i samme grad som uddannelseshjælpsmodtagere med etnisk dansk baggrund</i>	Job og uddannelse
	3. Styrket medborgerskab blandt københavnere: <ul style="list-style-type: none"> • Andelen af københavnere, der oplever diskrimination, skal falde • Andelen af københavnere, der er udsat for social kontrol, skal falde • Andelen af københavnere, der betegner sig som demokratiske, skal stige • Antallet af radikaliserede københavnere, som ønsker at dansk lovgivning entydigt skal baseres på sharialovgivning, skal falde 	Åben og tryk by
Børne- og Ungdomsudvalget	1. Flere københavnere med anden etnisk baggrund end dansk skal have en ungdomsuddannelse <i>Delmål: Flere unge med anden etnisk baggrund end dansk skal i folkeskolen erhverve sig de faglige kompetencer, der er nødvendige for at kunne gennemføre en ungdomsuddannelse</i> <i>Delmål: Trivsel blandt elever med anden etnisk baggrund end dansk skal stige, og andelen af elever, der oplever mobning, skal nedsættes</i> <i>Delmål: Andelen af sprogligt udfordrede børn ved skolestart skal nedsættes</i>	Job og uddannelse

Kultur- og Fritidsudvalget	1. Forvaltningens kulturinstitutioner skal afspejle deres lokalområder 2. Flere børn og unge i udsatte byområder bliver foreningsaktive: Andelen af børn og unge, som ikke er aktive i foreningslivet, reduceres med 15 procent i 2014-18	Åben og tryk by Åben og tryk by
Socialudvalget	1. Borgere med anden etnisk baggrund end dansk skal mødes med en rehabiliterende tilgang til hjemmehjælp på samme måde som alle andre borgere 2. Antallet af hjemløse københavnere med anden etnisk baggrund end dansk skal reduceres 3. Andelen af unge københavnere med anden etnisk baggrund end dansk, som sigtes for alvorlig og personfarlig kriminalitet, skal falde	Åben og tryk by Job og uddannelse Åben og tryk by
Sundheds- og Omsorgsudvalget	1. Flere københavnere med anden etnisk baggrund end dansk anvender kommunens plejeboligtjenester og hjemmeplejeydelser, og flere er aktive i ældreklubber 2. Flere københavnere med anden etnisk baggrund end dansk har bedre psykisk sundhed	Åben og tryk by Job og uddannelse
Teknik- og Miljøudvalget	1. Flere københavnere med anden etnisk baggrund end dansk skal inddrages i områdefornyelses-, miljø- og planarbejdet 2. København skal være en by i balance, hvor alle byområder er attraktive for et bredt udsnit af københavnere 3. Flere københavnere med anden etnisk baggrund end dansk skal have en praktikplads	Åben og tryk by Åben og tryk by Job og uddannelse
Økonomiudvalget	1. Færre utrygge københavnere og flere trygge lokalområder 2. Flere medarbejdere med anden etnisk baggrund end dansk, som arbejder inden for serviceområdet, skal blive bedre til at læse og skrive <i>Delmål: Andelen af medarbejdere med anden etnisk baggrund end dansk, der tager kurset "Skrivning og læsning for tosprogede", skal stige med 30 procent i perioden 2015-18</i> <i>Delmål: 80 procent af de medarbejdere, der har gennemført kurset "Skrivning og læsning for tosprogede" i perioden 2015-18, er tilfredse med kurset og oplever, at de er blevet bedre til at læse og skrive</i>	Åben og tryk by Job og uddannelse

---

3. FLERE I JOB OG UDDANNELSE OG STYRKET MEDBORGERSKAB

BESKÆFTIGELSE- OG INTEGRATIONSUDVALGET VIL NEDBRINGE MERLEDIGHEDEN FOR KØBENHAVNERE MED ANDEN ETNISK BAGGRUND END DANSK, HJÆLPE FLERE UNGE IGennem UDDANNELSE OG STYRKE MEDBORGERSKABET

Københavnere med anden etnisk baggrund end dansk har mere end dobbelt så høj ledighed som københavnere med etnisk dansk baggrund. Mange af de unge ledige mangler en erhvervs-kompetencegivende uddannelse, og næsten hver tredje af dem har anden etnisk baggrund end dansk.

Konjunkturerne er langsomt i bedring, og vi skal udnytte chancen til at øge integrationen på arbejdsmarkedet og i uddannelsessystemet.

Kommunen vil reducere merledigheden for københavnere med anden etnisk baggrund end dansk med 25 procent, så København bliver bedst blandt kommuner, som har mere end 10 procent borgere fra målgruppen. Jobcenter København skal hjælpe flere unge ledige i gang med en uddannelse, og de unge skal fastholdes i uddannelsen.

Kommunen vil samarbejde med virksomhederne om et mere åbent arbejdsmarked. Flere ledige med anden etnisk baggrund end dansk skal i løntilskud eller praktik i private virksomheder. Det ved vi virker.

Det store frafald på især erhvervsskolerne skal mindskes gennem øget vejledning og støtte, både før uddannelsesvalget og efter uddannelsens start.

Beskæftigelses- og Integrationsudvalgets integrationsmål bidrager dermed til Københavns Kommunes overordnede mål om, at færre borgere skal stå uden job og uddannelse, og målet om at flere skal gennemføre en ungdomsuddannelse.

MERE MEDBORGERSKAB, MINDRE DISKRIMINATION
Lige adgang til uddannelse og job er vigtige forudsætninger for at kunne udøve aktivt medborgerskab. Men medborgerskab handler også om, at den enkelte københavnere oplever sig som en anerkendt og ligeværdig del af fællesskabet.

Københavnere med anden etnisk baggrund end dansk oplever imidlertid hyppigere diskrimination end øvrige københavnere, ligesom unge med anden etnisk baggrund end dansk oftere føler sig begrænset i deres selvbestemmelsesret. Samtidig er der sket en stigning i antallet af især unge mænd, der tiltrækkes af radikaliserede miljøer.

Hvis disse tendenser skal vendes, kræver det, at vi styrker de positive fællesskaber, så flere har lyst til og mulighed for at deltage.

Medborgerskabet blandt københavnere skal styrkes: Færre skal opleve diskrimination, færre skal opleve begrænsninger i deres selvbestemmelsesret, og flere skal tilslutte sig demokratiets værdier.

BESKÆFTIGELSE- OG INTEGRATIONSUDVALGETS INTEGRATIONSMÅL

1. FLERE KØBENHAVNERE MED ANDEN ETNISK BAGGRUND END DANSK SKAL I JOB
  2. FÆRRE UNGE MED ANDEN ETNISK BAGGRUND END DANSK SKAL FALDE FRA UDDANNELSEN
  3. STYRKET MEDBORGERSKAB BLANDT KØBENHAVNERE
-

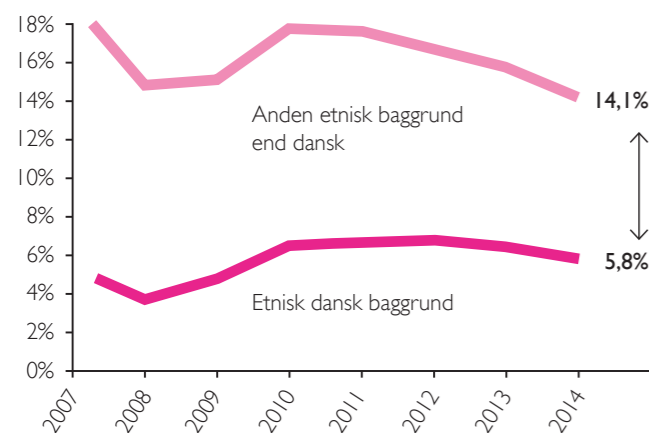
FLERE I JOB OG UDDANNELSE OG STYRKET MEDBORGERSKAB

BESKÆFTIGELSE- OG INTEGRATIONSUDVALGETS MÅL 1: FLERE KØBENHAVNERE MED ANDEN ETNISK BAGGRUND END DANSK SKAL I JOB: MERLEDIGHEDEN FOR KØBENHAVNERE MED ANDEN ETNISK BAGGRUND END DANSK SKAL REDUCERES MED 25 PROCENT I PERIODEN 2014-18

Københavnere med anden etnisk baggrund end dansk har mere end dobbelt så høj ledighed som københavnere med etnisk dansk baggrund. Ledigheden for de to grupper er i 2014 på henholdsvis 14,1 procent og 5,8 procent.

Beskæftigelses- og Integrationsudvalget vil reducere forskellen i ledigheden. Merledigheden, der i dag er på cirka 8 procent-

UDVIKLING I LEDIGHEDEN

Ledigheden måles som et gennemsnit over 4 kvartaler, når tal for 3. kvartal i året er offentliggjort.

Kilde: jobindsats.dk

point, må højst være på 6 procentpoint i 2018. Det vil betyde, at København får den laveste merledighed blandt kommuner med mere end 10 procent borgere med anden etnisk baggrund end dansk.

HVORDAN VIL VI NÅ MÅLET?

Det mest effektive tilbud, som jobcentret har til ledige, er et job med løntilskud eller en praktik i en privat virksomhed. I dag har en ledig med anden etnisk baggrund end dansk mindre chance for at få tilbud i en privat virksomhed end en ledig med etnisk dansk baggrund. Det vil vi ændre på.

Beskæftigelses- og Integrationsudvalget har besluttet at afsætte ekstra ressourcer i 2015-16 til formidling af praktikpladser og job til ledige med anden etnisk baggrund end dansk.

Delmål: Ledige med anden etnisk baggrund end dansk skal have tilbud i private virksomheder i lige så høj grad som ledige med etnisk dansk baggrund.

BESKÆFTIGELSE- OG INTEGRATIONSUDVALGETS MÅL 2: FÆRRE UNGE MED ANDEN ETNISK BAGGRUND END DANSK SKAL FALDE FRA UDDANNELSEN: MERFRAFALDET FOR UDDANNELSESHJÆLPSMODTAGERE MED ANDEN ETNISK BAGGRUND END DANSK, DER PÅBEGYNDER UDDANNELSE, SKAL HALVERES I PERIODEN 2015-18.

Ledige under 30 år uden erhvervskompetencegivende uddannelse har fra 1. januar 2014 fået et såkaldt uddannelsespålæg og får uddannelseshjælp og ikke kontanthjælp. Jobcentrets indsats har som formål at hjælpe de unge i uddannelse og ikke mindst fastholde dem i uddannelse. En tredjedel af uddannelseshjælpsmodtagerne har anden etnisk baggrund end dansk. De foreløbige målinger tyder på, at denne gruppe oftere falder fra den uddannelse, som jobcentret hjælper dem i gang med.

Beskæftigelses- og Integrationsudvalget vil halvere dette såkaldte merfrafald inden 2018.

BESKÆFTIGELSE- OG INTEGRATIONSUDVALGETS MÅL 3: STYRKET MEDBORGERSKAB BLANDT KØBENHAVNERE

Medborgerskab handler om at deltage aktivt i samfundet og have tillid til de grundlæggende spilleregler, som det demokratiske fællesskab bygger på. Det kræver, ud over lige adgang til bl.a. uddannelse og job, at den enkelte oplever sig som en anerkendt og ligeværdig del af fællesskabet.

Undersøgelser viser imidlertid, at københavnere med anden etnisk baggrund end dansk hyppigere oplever diskrimination, og at unge med anden etnisk baggrund end dansk oftere oplever, at deres familier begrænser deres selvbestemmelse, når det gælder valg af partner. Samtidig er der ifølge PET siden januar 2014 på landsplan sket en stigning i antallet af især unge mænd, der tiltrækkes af radikaliserede miljøer.

Beskæftigelses- og Integrationsudvalget vil forebygge radikalisering samt bekæmpe diskrimination og social kontrol, så flere har tillid til det omgivende samfund, og færre føler sig socialt begrænset i deres personlige valg.

HVORDAN VIL VI MÅLE?

Vi måler unge københavnere oplevelse af diskrimination, udsathed for social kontrol og holdninger til demokratiske værdier gennem en årlig spørgeskemaundersøgelse.

FRAFALD FOR UDDANNELSESHJÆLPMODTAGERE, DER PÅBEGYNDER UDDANNELSE

Uddannelseshjælp er en ny ordning, og der er indtil nu få data om uddannelseshjælpsmodtagere, der fortsætter i uddannelse. Frarafaldet måles syv måneder efter uddannelsens start. Hvis det er en erhvervsuddannelse, så vil den unge her typisk have påbegyndt hovedforløbet, hvor chancen for at gennemføre er større. Der foretages basismåling ultimo 2015.

HVORDAN VIL VI NÅ MÅLET?

Beskæftigelses- og Integrationsudvalget har besluttet at afsætte ekstra ressourcer i 2015-16 til brobygning til uddannelsesinstitutionerne, mentorer på erhvervsskolerne og flere praktikpladser til elever i erhvervsuddannelse. Indsætterne har fokus på uddannelseshjælpsmodtagere med anden etnisk baggrund end dansk, der begynder på en uddannelse.

Delmål: Uddannelseshjælpsmodtagere med anden etnisk baggrund end dansk skal påbegynde uddannelse i samme grad som uddannelseshjælpsmodtagere med etnisk dansk baggrund.

HVORDAN VIL VI NÅ MÅLET?

Beskæftigelses- og Integrationsudvalget vil fortsætte det præventive arbejde med bekæmpelse af diskrimination blandt københavnere. Måltrettede indsatser skal få unge til at reflektere over fordomme, diskrimination og intolerance. Fokus vil særligt være på, at andelen af unge, der oplever diskrimination på erhvervsskoler og i det offentlige rum, skal falde.

Udvalget vil forebygge social kontrol i minoritetsmiljøer gennem en indsats på udvalgte skoler, sociale medier og blandt kommunens medarbejdere, herunder fremme demokratisk deltagelse blandt de unge og deres familier.

Endelig vil udvalget styrke den forebyggende indsats i VINK, som er Københavns Kommunes videns- og rådgivningsenhed om radikalisering og ekstremisme for kommunens medarbejdere med ungekontakt.

Beskæftigelses- og Integrationsudvalget har sat sig disse mål:

- Andelen af københavnere, der oplever diskrimination, skal falde
- Andelen af københavnere, der er udsat for social kontrol, skal falde
- Andelen af københavnere, der betegner sig som demokratiske, skal stige
- Antallet af radikaliserede københavnere, som ønsker at dansk lovgivning entydigt skal baseres på sharia lovgivning, skal falde

---

4. FLERE KØBENHAVNERE MED ANDEN ETNISK BAGGRUND END DANSK SKAL HAVE EN UNGDOMSUDDANNELSE

BØRNE- OG UNGDOMSUDVALGET ØNSKER, AT ELEVERNE SKAL VÆRE RUSTET FAGLIGT, SPROGLIGT OG SOCIALT TIL AT KUNNE GENNEMFØRE EN UNGDOMSUDDANNELSE

I København har elever med anden etnisk baggrund end dansk som samlet gruppe en række faglige udfordringer. Særligt drenge halter efter. I matematik er udfordringen særligt stor.

Problemerne er ikke en særlig københavnsk udfordring. Der er i hele landet markante forskelle på elever med anden etnisk baggrund end dansk og deres jævnaldrende kammerater, og der er ingen indikationer på, at der findes nemme løsninger på denne udfordring. Udfordringen hænger tæt sammen med en høj grad af social udsathed og negativ social arv, og det har stor betydning for, hvorvidt gruppen af unge med anden etnisk baggrund end dansk får sig en ungdomsuddannelse.

Forskningen peger på områder, som er afgørende for denne gruppe af børn og unges udvikling. Det er bl.a. tidlig indsats i forhold til sprog, høj faglig kvalitet i dagtilbud, højt fagligt indhold i undervisningen, systematiske pædagogik- og læringsmetoder, høje forventninger og positiv anerkendelse af barnets sproglige og kulturelle baggrund samt tæt samarbejde med hjemmet.

VEJEN FREM

En stor del af det, der virker for gruppen af elever med anden etnisk baggrund end dansk, er det samme som det, der virker for elever med etnisk dansk baggrund. For at løfte niveauet hos elever med anden etnisk baggrund end dansk skal der derfor både arbejdes med den generelle udvikling af dagtilbud og skoler samt mere målrettede indsatser.

Børne- og Ungdomsudvalget har iværksat mange initiativer, der enten direkte eller indirekte understøtter udvalgets integrationsmålsætning. Som eksempel kan nævnes sprogindsatsen i dagtilbud, rådgivning af forældre i forbindelse med skolestart, undervisning i dansk som andetsprog, intensiv undervisning af elever med et fagligt behov (turboforløb) mm.

Kvaliteten i dagtilbud og skoler er vigtig for børn og unges trivsel og læring. Derfor arbejdes der løbende med en videreudvikling af de indsatser, der er målrettet børn og unge med anden etnisk baggrund end dansk. Derfor er det blevet besluttet at udvide sprogindsatsen i dagtilbud til fritidshjem og 0 til 2 års området, at udvide rådgivningen af forældre til også at handle om valg af daginstitution (PLUS-pladser) og sprogstimulering i hjemmet, styrket vidensoverdragelse og vidensdeling om best practice samt flere intensive læringsforløb for fagligt udfordrede elever.

Derudover er det forventeligt, at en række tiltag under folkeskolereformen, som fx individuelle læringsmål, vil have en positiv effekt for netop denne gruppe af elever.

For at nå målet er det nødvendigt også at have opmærksomheden rettet mod overgangen fra folkeskolen til ungdomsuddannelserne. Derfor er der stor fokus på samarbejdet med ungdomsuddannelserne og kvaliteten af de uddannelsesforberedende aktiviteter, som fx 10. klasse.

Alle disse tiltag forventes at understøtte, at andelen af sprogligt udfordrede børn ved skolestart nedsættes, en generel højere trivsel blandt eleverne samt bedre resultater ved folkeskolens afgangsprøve.

BØRNE- OG UNGDOMSUDVALGETS INTEGRATIONSMÅL

I. FLERE KØBENHAVNERE MED ANDEN ETNISK BAGGRUND END DANSK SKAL HAVE EN UNGDOMSUDDANNELSE

FLERE KØBENHAVNERE MED ANDEN ETNISK BAGGRUND END DANSK SKAL HAVE EN UNGDOMSUDDANNELSE

BØRNE- OG UNGDOMSUDVALGETS MÅL: FLERE KØBENHAVNERE MED ANDEN ETNISK BAGGRUND END DANSK SKAL HAVE EN UNGDOMSUDDANNELSE

Vi ved, at unge med anden etnisk baggrund end dansk som samlet gruppe i mindre grad end deres jævnaldrende gennemfører en ungdomsuddannelse, og vi ved, at de som gruppe opnår dårligere resultater ved folkeskolens afgangsprøve, og at de generelt trives dårligere.

Indikatorerne og måden at opgøre dem på er nye, hvilket betyder, at der ikke findes historisk data. Der vil være data fra 2014 og frem.

HVORDAN VIL VI NÅ MÅLET?

Delmål: Flere unge med anden etnisk baggrund end dansk skal i folkeskolen erhverve sig de faglige kompetencer, der er nødvendige for at kunne gennemføre en ungdomsuddannelse

Delmål: Trivslen blandt elever med anden etnisk baggrund end dansk skal stige, og andelen af elever, der oplever mobning, skal nedsættes

Delmål: Andelen af sprogligt udfordrede børn ved skolestart skal nedsættes

---

5. KULTUR OG FRITID FOR ALLE

KULTUR- OG FRITIDSUDVALGET VIL FOKUSERE PÅ KULTUR- OG FRITIDSINSTITUTIONERNES EVNE TIL AT AFSPEJLE DERES LOKALOMRÅDER OG SIKRE, AT OGSÅ BØRGERE MED ANDEN ETNISK BAGGRUND END DANSK OG BØRN OG UNGE I UDSATTE BYOMRÅDER STIFTER BEKENDTSKAB MED KØBENHAVNS KULTUR- OG FRITIDSLIV

København er en by med en blandet befolkningssammensætning bestående af mange forskellige grupper af mennesker. Det stiller krav til byen – ikke alle skal det samme, men der skal være noget til alle. Kultur- og fritidslivet har et stort potentiale for at inddrage forskellige befolkningsgrupper. Her mødes man om en aktivitet på tværs af alder, køn, etnicitet osv. Således kan kultur- og fritidslivet, når det er allerbedst, virke tryghedsskabende og kriminalitetsforebyggende i udsatte byområder og integrerende i forhold til det danske samfund.

På institutionsniveau er der igangsat mange initiativer med at inddrage og rumme forskellige målgrupper. Der er bl.a. taget et stort skridt på biblioteksområdet, hvor flere biblioteker har ændret profil til Medborgercentre, og hvor Blågårdens Bibliotek har udviklet en særlig profil, som henvender sig til udsatte unge brugere.

På udvalgte anlæg har man udvidede åbningstider med henblik på at tiltrække og rumme grupper af unge mænd, der fx ønsker at spille fodbold sent om aftenen. Og mange institutioner arbejder aktivt med at ruste medarbejderne til at håndtere forskellige målgrupper og sikre en høj service – også i mødet med målgrupper med særlige behov, som fx grupper af unge mænd eller piger og kvinder med anden etnisk baggrund end dansk.

HVAD VIL VI ARBEJDE MERE MED?

Med afsæt i folkeskolereformen vil der i de kommende år være et stort potentiale for at få flere (udsatte) børn og unge gjort aktive i kultur- og fritidslivet. Ved at inddrage fritidsaktørerne i en skolehverdag, når budskabet om værdien af et aktivt fritidsliv ud til en større gruppe børn – også udsatte børn og unge, piger med anden etnisk baggrund end dansk, stille drenge m.fl.

Bibliotekerne, Københavns Borgerservice og andre dele af forvaltningen sætter i de kommende år fokus på øget selvbetjening, mere digitalisering og nye former for digital betjening, som skal gøre størstedelen af borgerne/brugerne mere selvhjulpne. Det giver – foruden effektivisering – mulighed for at hjælpe de borgere, der ikke kan selv, og for at lave opsøgende arbejde blandt ikke-brugerne. Dette spiller naturligt ind i målet om, at forvaltningens institutioner skal afspejle deres lokalområder.

KULTUR- OG FRITIDSUDVALGETS INTEGRATIONSMÅL

1. FORVALTNINGENS KULTURINSTITUTIONER SKAL AFSPEJLE DERES LOKALOMRÅDER
  2. FLERE BØRN OG UNGE I UDSATTE BYOMRÅDER BLIVER FORENINGSAKTIVE
-

KULTUR OG FRITID FOR ALLE

KULTUR- OG FRITIDSUDVALGETS MÅL 1: FORVALTNINGENS KULTURINSTITUTIONER SKAL AFSPEJLE DERES LOKALOMRÅDER: HVERT ANDET ÅR DRØFTES EMNET PÅ ALLE LEDERUDVIKLINGSSAMTALER MELLEM DIREKTION OG INSTITUTIONSLEDERE

Det er den enkelte leder i Kultur- og Fritidsforvaltningen, der har ansvaret for at gå forrest og sikre, at faciliteter, aktiviteter og medarbejdere afspejler de brugere, der ønsker at benytte sig af deres tilbud, ligesom det er deres ansvar, at institutionerne rækker ud til de borgere i lokalområdet, der ikke gør brug af deres tilbud.

HVORDAN VIL VI NÅ MÅLET?

Det er Kultur- og Fritidsudvalgets opfattelse, at overordnede retningslinjer og regler ikke er de rette midler til at bevidstgøre lederne om deres ansvar og forpligtelser på dette område.

Med denne politik – og Kultur- og Fritidsforvaltningens handleplan ”Den mangfoldige by - kultur og fritid for alle” fra efteråret 2012 – præciseres det, at det er lederne på de enkelte institutioner, der er ansvarlige for, at deres institutioner repræsenterer deres lokalområder og på bedste vis forsøger at rumme og imødekomme alle de målgrupper, der ønsker at benytte sig af deres tilbud og faciliteter.

Forholder det sig ikke således – hvilket der naturligvis kan være flere grunde til (fx et bydækkende fokus) – skal den enkelte institutionsleder kunne redegøre herfor. Til at belyse hvorvidt en institution afspejler dens lokalområde, sammenholdes brugerundersøgelserne med data om lokalbefolkningens sammensætning (køn, alder, uddannelse, beskæftigelse og oprindelse). Dette materiale medbringes til lederudviklingssamtalen og danner således baggrund for en direkte dialog mellem direktionen og den enkelte institutionsleder. Brugerundersøgelserne foretages hvert andet år.

KULTUR- OG FRITIDSUDVALGETS MÅL 2: FLERE BØRN OG UNGE I UDSATTE BYOMRÅDER BLIVER FORENINGSAKTIVE: ANDELEN AF BØRN OG UNGE, SOM IKKE ER AKTIVE I FORENINGLIVET, REDUCERES MED 15 PROCENT FRA 2014 -18

Københavnbarometeret viser blandt andet, at tosprogede børn er markant mindre aktive i fritiden end etnisk danske børn. Dette gælder i særlig grad piger. Generelt er andelen af ikke-foreningsaktive ca. 27 procent i København. Inden udgangen af 2018 skal andelen af ikke-foreningsaktive være faldet til 23 procent.

HVORDAN VIL VI NÅ MÅLET?

Selvom de folkeoplysende foreninger er båret af frivillighed, arbejder mange foreninger aktivt med både integration og opsøgende arbejde blandt ikke-brugere med henblik på at rekruttere nye medlemmer – herunder børn med anden etnisk baggrund end dansk. Kultur- og Fritidsforvaltningen arbejder sammen med foreningerne gennem tre specifikke tiltag:

- Afholdelse af FerieCamps:** FerieCamp er kultur- og fritidsaktiviteter i skoleferierne i seks udsatte byområder i København. Aktiviteterne er for alle københavnske skolebørn. Børnene modtager tilbud om foreningsguidning ved deltagelse.
- ForeningsGuidning:** ForeningsGuiderne arbejder for at give børn og unge i udsatte byområder i København mulighed for at få en aktiv fritid. Engagerede frivillige guider børn, unge og deres familier til idræts- og kulturforeninger, tæt på hvor de bor. ForeningsGuiderne er et samarbejde mellem Kultur- og Fritidsforvaltningen, Frederiksberg Kommune og Dansk Flygtningehjælp.
- Foreningsdeltagelse på Vestamager:** Kultur- og Fritidsforvaltningen har indgået et samarbejde med Peder Lykke, Dyveke og Amager Fælled Skole i forbindelse med folkeskolereformen. Kultur- og Fritidsforvaltningen sender medarbejdere ud på skolerne, hvor de fungerer som brobyggere mellem skolerne og kultur- og fritidslivet. Medarbejderne er fysisk på skolen 1-2 dage om ugen, hvor de sammen med lærerne inddrager kultur- og fritidslivet i både den fagopdelte og understøttende undervisning og sikrer guidning af børn, der gerne vil gå til noget i deres fritid. Indsatsen udvides med to skoler i 2015.

		IDRÆT	KULTUR	IKKE-FORENINGSAKTIV
DRENG	DANSK	68 %	21 %	21 %
	ETNISK	66 %	12 %	28 %
PIGE	DANSK	52 %	40 %	21 %
	ETNISK	35 %	26 %	45 %
IALT				27 %

---

6. BEDRE REHABILITERING, FÆRRE HJEMLØSE OG MINDRE UNGDOMSKRIMINALITET

SOCIALUDVALGET VIL ARBEJDE MÅLRETTET FOR, AT BORGERE MED HANDICAP MED ANDEN ETNISK BAGGRUND END DANSK I HØJERE GRAD BLIVER INTEGRERET I DEN TÆNKNING, DER FØLGER MED REHABILITERING OG RECOVERY I FORBINDELSE MED SELVUDPEGEDE HJÆLPERE (§83), LIGESOM FORVALTNINGEN VIL REDUCERE ANTALLET AF HJEMLØSE MED ANDEN ETNISK BAGGRUND END DANSK OG ANDELEN AF UNGE MED ANDEN ETNISK BAGGRUND END DANSK, DER SIGTES FOR ALVORLIG ELLER PERSONFARLIG KRIMINALITET

BEDRE REHABILITERING

Hjemmeplejevisitationen i Socialforvaltningen oplever, at Socialforvaltningens rehabiliteringstanke bliver mødt med en anderledes kulturel forståelse hos en stor andel af borgere med anden etnisk baggrund end dansk.

Socialforvaltningen oplever, at borgere med anden etnisk baggrund end dansk oftere end andre borgere med handicap vælger en selvudpeget hjælper, dvs. ansætter et familiemedlem til at varetage en bevilget hjemmehjælpsydelse. Socialforvaltningen arbejder i de konkrete familier med at sikre, at opgaven bliver løftet med den rette rehabiliterende tilgang. Det er dog en vanskelig opgave, og der er risiko for, at nogle borgere bliver fastholdt i et passivt hjælperbehov i stedet for at blive udfordret og støttet til udvikling og mestring af eget liv inden for deres individuelle muligheder.

FÆRRE HJEMLØSE

Hjemløse københavnere med anden etnisk baggrund end dansk udgør 26 procent af det samlede antal hjemløse i Københavns Kommune (SFI's hjemløsetælling, 2013). De er således overre-

præsenterede i forhold til den øvrige befolkning. I København har 6 procent af de hjemløse borgere mellemøstlig baggrund, og 12 procent har afrikansk baggrund.

Med en række fokusområder ønsker Socialudvalget at nedbringe antallet af hjemløse københavnere, herunder københavnere med anden etnisk baggrund end dansk, som er overrepræsenterede blandt målgruppen.

MINDRE UNGDOMSKRIMINALITET

I de seneste år er ungdomskriminaliteten faldet i Danmark. Den mindre del af de unge, som har en kriminel adfærd, begår dog stadig grovere kriminalitet. Selvom der tages højde for socioøkonomiske faktorer, såsom uddannelse, arbejdsløshed, forældres baggrund mv., ses det, at en større andel af personer med anden etnisk baggrund end dansk end etniske danskere dømmes for lovovertrædelser. Tendensen er mere markant, hvis man kun ser på straffelovsovertrædelser og endda endnu mere, hvis man kun ser på voldskriminalitet (Rockwoolfondens forskningsenhed 2011).

Der kan være mange årsager til ovenstående tendens, og det er vigtigt at understrege, at det stadig kun er en meget lille andel af borgere med anden etnisk baggrund end dansk, som påvirker statistikkerne negativt. En anderledes opdragelsestradition, forældre med svag tilknytning til arbejdsmarkedet, ringe danskundskaber og/eller psykiske lidelser som fx PTSD, ghettoisering, samt mangel på inkluderende institutioner og tiltag i samfundet kan være forklaringer herpå.

Derfor er det forvaltningens vurdering, at kriminalitetstruede unge med anden etnisk baggrund end dansk kan have behov for en anderledes social indsats end kriminalitetstruede unge med etnisk dansk baggrund. Dette er derfor et fokusområde for Socialudvalget.

SOCIALUDVALGETS INTEGRATIONSMÅL

1. BORGERE MED ANDEN ETNISK BAGGRUND END DANSK SKAL MØDES MED EN REHABILITERENDE TILGANG TIL HJEMMEHJÆLP PÅ SAMME MÅDE SOM ALLE ANDRE BORGERE
  2. ANTALLET AF HJEMLØSE KØBENHAVNERE MED ANDEN ETNISK BAGGRUND END DANSK SKAL REDUCERES
  3. ANDELEN AF UNGE KØBENHAVNERE MED ANDEN ETNISK BAGGRUND END DANSK, DER SIGTES FOR ALVORLIG ELLER PERSONFARLIG KRIMINALITET, SKAL FALDE
-

BEDRE REHABILITERING, FÆRRE HJEMLØSE OG MINDRE UNGDOMSKRIMINALITET

SOCIALUDVALGETS MÅL 1: BORGERE MED ANDEN ETNISK BAGGRUND END DANSK SKAL MØDES MED EN REHABILITERENDE TILGANG TIL HJEMMEHJÆLP PÅ SAMME MÅDE SOM ALLE ANDRE BORGERE

1. Alle borgere, som overvejer at få hjælpen leveret ved selvudpeget hjemmehjælp, skal ved visitationssamtalen vejledes om de fordele, der kan være ved en rehabiliterende tilgang og de muligheder, der ligger herfor i den kommunale og de private hjemmeplejer.
2. Der skal, i de sager hvor borger har valgt selvudpeget hjemmehjælp, i højere grad arbejdes rehabiliterende og stilles krav om dokumentation for rehabiliterende målsætninger.
3. Socialforvaltningen vil tilbyde målrettet information til jobcentrenes konsulenter, så de klædes på til at vejlede ledige, der overvejer ansættelse som selvudpeget hjælper, om de krav der forventes til ansættelsen, herunder hvordan ansættelsen skal medvirke til en fremtidig tilknytning på det almindelige arbejdsmarked.

Der arbejdes i disse år meget systematisk med rehabilitering i den kommunale og de private hjemmeplejer.

Der er en stor risiko for, at borgere med selvudpeget hjemmehjælp ikke på samme måde bliver integreret i det rehabiliterende arbejde og dermed ikke hjælpes til at klare sig selv bedst muligt.

Socialforvaltningens Hjemmeplejevisitation skal derfor blive bedre til dels at vejlede borgerne om fordelene ved rehabilitering og dels at understøtte, at der også arbejdes rehabiliterende i de forløb, hvor borgere modtager selvudpeget hjælp.

UDVIKLING

Der er aktuelt ca. 315 borgere med selvudpeget hjemmehjælp. Af dem vurderes lidt over halvdelen af have en anden etnisk baggrund end dansk.

Der har over de seneste år været en stigning i antallet af borgere med selvudpeget hjælp. Det vurderes samtidig, at der har været en stigning i andelen af borgere med anden etnisk baggrund end dansk, som vælger selvudpeget hjemmehjælp. Der foretages ingen registrering af borgernes etniske baggrund. Vurderingen er foretaget på baggrund af borgernes navne.

HVORDAN VIL VI NÅ MÅLET?

Socialforvaltningens Hjemmepleje er i gang med generel omstilling til den mere rehabiliterende tilgang til hjemmehjælp. Som en del af denne omstilling vil vejledning af selvudpegede hjælpere blive udpeget som et særligt fokusområde. Konkrete tiltag vil fx kunne være:

- Udarbejdelse af systematisk vejledning til borgerne om fordelene ved det specialiserede rehabiliterende arbejde, som kan tilbydes hos de kommunale og private leverandører
- Udarbejdelse af vejledning til de selvudpegede hjælpere, om hvordan de kan integrere den rehabiliterende tilgang i deres eget arbejde

SOCIALUDVALGETS MÅL 2: ANTALLET AF HJEMLØSE KØBENHAVNERE MED ANDEN ETNISK BAGGRUND END DANSK SKAL REDUCERES

Hjemløse københavnere med anden etnisk baggrund end dansk udgør 26 procent af det samlede antal hjemløse i København, svarende til 392 af de hjemløse. Af disse har 271 enten mellemøstlig eller afrikansk baggrund.

En reduktion i antallet af hjemløse på 25 procent er en del af de nationale 2020-mål. Det svarer til et mål om 17 procent færre hjemløse i 2017, som kan fremskrives for året 2018. Det er ambitionen, at antallet af hjemløse med anden etnisk baggrund end dansk falder tilsvarende. Det vil sige 63 færre hjemløse med anden etnisk baggrund end dansk, herunder 46 færre hjemløse med mellemøstlig eller afrikansk baggrund.

UDVIKLING

På trods af de gode erfaringer med hjemløsestrategien og tilgangen Housing First, der indebærer, at der tidligt i et indsatsforløb etableres en permanent boligløsning med bostøtte, kan det desværre konstateres, at der fortsat opleves et voksende antal hjemløse i København.

Stigningen er blandt andet påvirket af den demografiske udvik-

SOCIALUDVALGETS MÅL 3: ANDELEN AF UNGE KØBENHAVNERE MED ANDEN ETNISK BAGGRUND END DANSK, SOM SIGTES FOR ALVORLIG OG PERSONFARLIG KRIMINALITET, SKAL FALDE: ANDELEN AF KØBENHAVNSKE 15-25-ÅRIGE MED ANDEN ETNISK BAGGRUND END DANSK, DER SIGTES FOR ALVORLIG ELLER PERSONFARLIG KRIMINALITET, ER MINDRE I 2017 END I 2014

Målet udspringer fra og skal ses i tæt sammenhæng med Socialudvalgets mål om, at færre københavnske unge begår kriminalitet. Heri indgår som delmål, at andelen af københavnske 15-25-årige, der sigtes for alvorlig eller personfarlig kriminalitet, er mindre end 1,1 % i 2017 (de 1,1 % er den nuværende andel, dvs. baseline).

UDVIKLING

Der mangler at blive foretaget en baseline og en endelig operationalisering af mål/indikator.

ling samt konjunkturmæssige tendenser på boligmarkedet og beskæftigelsesområdet. Hertil kommer en udvikling i retning af lavere betalingsevne blandt udsatte, blandt andet som følge af reformeringer af overførselsindkomsterne, herunder den seneste kontanthjælpsreform.

HVORDAN VIL VI NÅ MÅLET?

For at nå målet om færre hjemløse københavnere, herunder hjemløse med anden etnisk baggrund end dansk, ønsker udvalget fokus på følgende områder:

- Forebyggelse og tidlig indsats - borgere med behov for støtte bør få hjælp så tidligt som muligt
- Tilvejebringelse af flere billige boliger og fokus på borgernes betalingsevne
- Fokus på borgernes ressourcer og netværk samt bostøtte
- Koordineret sagsbehandling og tidlig indsats fra relevant myndighed
- Mere videnbaseret udvikling og praksis
- Tilbud om uddannelse og arbejde – både ordinær og eksempelvis social beskæftigelse og skånejob

HVORDAN VIL VI NÅ MÅLET?

For at nå målet om mindre ungdomskriminalitet begået af unge med anden etnisk baggrund end dansk, ønsker udvalget fokus på følgende områder:

- Gode inkluderende dagtilbud og skoler – herunder fokus på den pædagogiske faglighed i udsatte bydele
- Tiltrække forældre med anden etnisk baggrund end dansk til forebyggende og rådgivende kommunale tilbud
- Udvikle fritidsaktiviteterne i udsatte lokalområder – herunder fokus på fritidsjob og andre kompetenceudviklende aktiviteter
- Inddrage og opkvalificere familier med anden etnisk baggrund end dansk i det sociale foranstaltningsarbejde (familier med en børnesag)
- Misbrug og psykiske lidelser hos unge med anden etnisk baggrund end dansk – herunder fokus på at nedbryde eventuelle tabuer herom

---

7. MERE TILGÆNGELIGHED FOR ÆLDRE OG BEDRE PSYKISK SUNDHED FOR KØBENHAVNERE MED ANDEN ETNISK BAGGRUND END DANSK

SUNDHEDS- OG OMSORGSUDVALGET VIL ØGE ANDELEN AF KØBENHAVNERE MED ANDEN ETNISK BAGGRUND END DANSK, SOM ANVENDER TILBUD TIL BORGERE PÅ 65 ÅR ELLER DEROVER, SAMT SIKRE AT FLERE KØBENHAVNERE MED ANDEN ETNISK BAGGRUND END DANSK HAR BEDRE PSYKISK SUNDHED

Ældre borgere med anden etnisk baggrund end dansk med de laveste indkomster (under 100.000 kr. om året) anvender ikke tilbud og ydelser i samme grad som etniske danskere. Blandt årsagerne er, at de ældre ikke kender til mulighederne for støtte og omsorg, og at de ikke føler sig trygge ved tilbuddene. Socioøkonomiske forhold spiller også en rolle i forhold til at tage imod tilbud, hvor der er en grad af brugerbetaling, ligesom komplekse og ofte uafklarede sundhedsproblemstillinger kan gøre det vanskeligt at matche borgerens behov med tilgængelige tilbud. Sprogbarrierer kan ligeledes være en hindring for målgruppens brug af forvaltningens tilbud.

Konsekvensen kan være, at flere ældre med anden etnisk baggrund end dansk ikke får den rette faglige støtte og omsorg, og at familie og pårørende kan opleve stress og pres i forhold til at tage sig af en ældre med mulige komplekse problemstillinger samtidig med at skulle varetage job og børn.

Den overordnede udfordring på sundhedsområdet i København handler om ulighed i sundhed.

Et af principperne i den kommende sundhedspolitik er derfor at sikre særlig støtte til de borgere, som har det største behov. Seneste tal fra Sundhedsprofilen 2013 viser, at der er en overrepræsentation af borgere med anden etnisk baggrund end dansk i gruppen af borgere med dårlig psykisk sundhed. Det bør der tages højde for i tilrettelæggelsen af de tilbud, som er målrettet borgere med dårlig psykisk helbred, så dette udlignes.

VEJEN FREM

På den baggrund ønsker Sundheds- og Omsorgsudvalget, at der arbejdes med målene: "Mere tilgængelighed for ældre med anden etnisk baggrund end dansk" samt "Bedre psykisk sundhed for borgere med anden etnisk baggrund end dansk". Målene følges gennem målepunkter, som er angivet nedenfor.

Psykisk sundhed vil kunne opgøres på bydelsniveau i sundhedsprofilen for København (Baseline i 2013, næste måling i 2017 med offentliggørelsen i 2018).

SUNDHEDS- OG OMSORGSUDVALGETS INTEGRATIONSMÅL

1. FLERE KØBENHAVNERE MED ANDEN ETNISK BAGGRUND END DANSK ANVENDER KOMMUNENS PLEJEBOLIGTILBUD OG HJEMMEPLEJYDELSER, OG FLERE ER AKTIVE I ÆLDREKLUBBER
  2. FLERE KØBENHAVNERE MED ANDEN ETNISK BAGGRUND END DANSK HAR BEDRE PSYKISK SUNDHED
-

MERE TILGÆNGELIGHED FOR ÆLDRE OG BEDRE PSYKISK SUNDHED FOR KØBENHAVNERE MED ANDEN ETNISK BAGGRUND END DANSK

SUNDHEDS- OG OMSORGSUDVALGETS MÅL 1:

FLERE KØBENHAVNERE MED ANDEN ETNISK BAGGRUND END DANSK ANVENDER KOMMUNENS PLEJEBOLIGTILBUD OG HJEMMEPLEJEYDELSER, OG FLERE ER AKTIVE I ÆLDREKLUBBER

Flere københavnere med anden etnisk baggrund end dansk:

1. Anvender plejeboligt tilbud
2. Anvender hjemmeplejeydelser
3. Er aktive i ældreklubber

Kendskab til mulighederne for støtte og omsorg samt tryghed ved tilbuddene og bedre muligheder for match mellem borgernes behov og tilgængelige tilbud resulterer i, at flere borgere med anden etnisk baggrund end dansk anvender plejeboligt tilbud, hjemmeplejeydelser og er aktive i ældreklubber, frivillige organisationer og foreningslivet.

Udfordring: Ældre med anden etnisk baggrund end dansk med de laveste indkomster (under 100.000 kr. om året) anvender ikke tilbud og ydelser i samme grad som etniske danskere.

Mål: Mere tilgængelighed for ældre med anden etnisk baggrund end dansk i forbindelse med Sundheds- og Omsorgsforvaltningens tilbud og ydelser på ældreområdet og i ældreklubregi.

Status: De seneste tal, som er for 2013, viser, at 27 procent ældre med anden etnisk baggrund end dansk på 65 år eller derover modtager ydelser i Sundheds- og Omsorgsforvaltningen.

UDVIKLING

Tabellen nedenfor viser andelen af borgere med anden etnisk baggrund end dansk, som i 2011, 2012 og 2013 har taget imod ydelser i Sundheds- og Omsorgsforvaltningen. Tallene tager udgangspunkt i borgere på 65 år eller derover.

	2011	2012	2013
Andel ældre med anden etnisk baggrund end dansk	26 %	28 %	27 %

HVORDAN VIL VI NÅ MÅLET?

Sundheds- og Omsorgsudvalget vil understøtte ældre med anden etnisk baggrund end dansk ved at tilpasse og udvikle tilbud og ydelser, der i højere grad matcher målgruppens behov.

SUNDHEDS- OG OMSORGSUDVALGETS MÅL 2: FLERE KØBENHAVNERE MED ANDEN ETNISK BAGGRUND END DANSK HAR BEDRE PSYKISK SUNDHED: ANTALLET AF BORGERE MED ANDEN ETNISK BAGGRUND END DANSK, SOM HAR DÅRLIG PSYKISK SUNDHED, SKAL NEDBRINGES

Der er en overrepræsentation af borgere med anden etnisk baggrund end dansk i gruppen af borgere med dårlig psykisk sundhed.

Mål: Bedre psykisk sundhed for borgere med anden etnisk baggrund end dansk.

Status: Andelen af borgere, som har dårlig psykisk sundhed, er på henholdsvis 21 procent for borgere med anden etnisk baggrund end dansk og 11 procent for etniske danskere. Andelen er

svagt stigende for begge grupper. Andelen af borgere med højt stressniveau er på henholdsvis 40 procent for borgere med anden etnisk baggrund end dansk og 19 procent for etniske danskere. Andelen er for begge grupper faldende.

UDVIKLING

Der foreligger først tal på psykisk sundhed fra 2013. Tallene er nævnt i teksten ovenfor.

HVORDAN VIL VI NÅ MÅLET?

Sundheds- og Omsorgsforvaltningen vil i tilrettelæggelsen af de nye tilbud omkring psykisk sundhed i forebyggelsescentre sikre, at der er fokus på, at en relativ højere andel af borgere med anden etnisk baggrund end dansk har dårlig psykisk sundhed og derfor skal sikres lige adgang til at kunne benytte tilbuddene.

---

8. STØRRE BALANCE I BYEN OG FLERE PRAKTIKPLADSER

TEKNIK- OG MILJØUDVALGET VIL STYRKE INDDRAGELSEN AF BORGERE MED ANDEN ETNISK BAGGRUND END DANSK, SIKRE EN STØRRE BALANCE I BYEN SAMT BIDRAGE TIL AT SKABE FLERE PRAKTIKPLADSER

STØRRE BALANCE I BYEN

For at opnå en by i større balance skal der fokus på inklusion af borgere med anden etnisk baggrund end dansk i selve udviklingen af byen. Det er erfaringen, at dette kan være en svær opgave.

Forvaltningen vil derfor styrke sin viden om og metoder til at målrette borgerinddragelsen.

København er en mangfoldig by, hvor alle kvarterer skal være attraktive for en bred gruppe af københavnere. Områdefornyelse er et effektivt værktøj til i tæt samarbejde med borgerne og lokale aktører at skabe udvikling i kvarterer, der er ude af balance. Teknik- og Miljøudvalget vil derfor igangsætte en ny områdefornyelse i mindst et til to kvarter om året.

Teknik- og Miljøudvalget vil desuden gennemføre en analyse af bosætnings-mønstre og -barrierer blandt beboere med anden etnisk baggrund end dansk i den almene sektor, der kan medvirke til, at borgere med anden etnisk baggrund end dansk bosætter sig bredere i den almene sektor.

FLERE PRAKTIKPLADSER

Praktikpladmanglen på erhvervsskolerne rammer især unge med anden etnisk baggrund end dansk. Teknik- og Miljøforvaltningen udbyder hvert år kontrakter om anlæg, hvor der stilles krav om praktikpladser. I den forbindelse vil Teknik- og Miljøudvalget have fokus på at sikre rådgivning samt at udbrede virksomhedernes kendskab til viden og redskaber, der kan være anvendelige, når man skal modtage en praktikant med anden etnisk baggrund end dansk.

Ud over kommunens anlægsprojekter kan den almene boligsektor bidrage til at øge antallet af praktikpladser. Teknik- og Miljøudvalget vil derfor igangsætte en indsats, der skal styrke mulighederne for, at unge med anden etnisk baggrund end dansk fra udsatte boligområder kommer i praktik.

TEKNIK- OG MILJØUDVALGETS INTEGRATIONSMÅL

1. FLERE KØBENHAVNERE MED ANDEN ETNISK BAGGRUND END DANSK SKAL INDDRAGES I OMRÅDEFORNYELES-, MILJØ- OG PLANARBEJDET
  2. KØBENHAVN SKAL VÆRE EN BY I BALANCE, HVOR ALLE BYOMRÅDER ER ATTRAKTIVE FOR ET BREDT UDSNIT AF KØBENHAVNERNE
  3. FLERE KØBENHAVNERE MED ANDEN ETNISK BAGGRUND END DANSK SKAL HAVE EN PRAKTIKPLADS
-

STØRRE BALANCE I BYEN OG FLERE PRAKTIKPLADSER

TEKNIK OG MILJØUDVALGETS MÅL 1: FLERE KØBENHAVNERE MED ANDEN ETNISK BAGGRUND END DANSK SKAL INDDRAGES I OMRÅDEFORNYELSE-, MILJØ- OG PLANARBEJDET

For at opnå en by i balance er det nødvendigt at fokusere på inklusionen af borgere med anden etnisk baggrund end dansk i selve udviklingen af byen. Teknik- og Miljøudvalget har fokus på omverdensinddragelse og mangfoldighed i byens udvikling. Det er vigtigt at inkludere alle borgere i udviklingen af den bæredygtige by, hvor københavnernes forskelligheder skaber synergi, og alle bidrager til udviklingen af et inkluderende unikt storbyliv med plads til alle livsformer.

Inddragelse kan foregå på mange forskellige niveauer, såsom information, kvalitative og kvantitative undersøgelser, uformel dialog, inddragelse i arbejdsgrupper og medbestemmelse i styregruppen.

UDVIKLING

Der findes ikke deciderede opgørelser over inddragelsen af borgere med anden etnisk baggrund end dansk, men erfaringsmæssigt er denne gruppe ikke repræsenteret i høj grad i den formelle borgerinddragelsesproces i forbindelse med miljø- og planlægningsprojekter. I områdefornyelser er det også erfaringen, at det er en svær opgave at inkludere borgere med anden etnisk baggrund end dansk – især i de mere klassiske former for

inddragelse som borgermøder, arbejdsgrupper og styregrupper. Barrierer kan fx være sproglige udfordringer, fejlslagne rekrutteringsstrategier eller gruppens manglende kendskab til eller fortrolighed med mødekultur og indflydelsesmuligheder.

HVORDAN VIL VI NÅ MÅLET?

Målrettet inddragelse af københavnere med anden etnisk baggrund end dansk kræver specielle kompetencer. Derfor vil Teknik- og Miljøforvaltningen opstarte et samarbejde med Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen om at udvikle et praksisnært kompetenceforløb i udvalgte eksempelprojekter.

Forvaltningen vil udpege fem til ti projekter fra områdefornyelser, miljø- eller planarbejdet til dette forløb med særligt fokus på inddragelse af målgruppen. Projekterne vil være lokaliseret i et område med en stor andel københavnere med en anden etnisk baggrund end dansk, fx et udsat byområde. Beboerne vil blive mødt i øjenhøjde gennem direkte, lokal dialog, der er målrettet beboere med anden etnisk baggrund end dansk.

TEKNIK OG MILJØUDVALGETS MÅL 2: KØBENHAVN SKAL VÆRE EN BY I BALANCE, HVOR ALLE BYOMRÅDER ER ATTRAKTIVE FOR ET BREDT UDSNIT AF KØBENHAVNERNE

Der er seks udsatte byområder i København, som er karakteriseret ved at have en række sociale og fysiske udfordringer, der er større end i resten af København. Det er i disse områder, at mange borgere med anden etnisk baggrund end dansk bor – faktisk så mange, at når der i det øvrige København bor en københavnere med anden etnisk baggrund end dansk, så bor der tre i de udsatte byområder.

Det er et mål, at de udsatte byområder skal løftes til københavnerniveau inden 2020. Ikke fordi alle byområder skal være ens, men fordi alle kvarterer i byen skal indebære de samme muligheder og være attraktive at bosætte sig, arbejde og opholde sig i.

UDVIKLING

Hver måned bliver vi ca. 1.000 nye københavnere. Samtidig bliver forskellene mellem de velfungerende dele af byen og de udsatte byområder større. Det truer sammenhængskraften og balancen i byen.

TEKNIK OG MILJØUDVALGETS MÅL 3: FLERE KØBENHAVNERE MED ANDEN ETNISK BAGGRUND END DANSK SKAL HAVE EN PRAKTIKPLADS

Teknik- og Miljøudvalget vil bidrage til, at flere unge med anden etnisk baggrund end dansk får en praktikplads og dermed får mulighed for at gennemføre deres uddannelse.

For at virksomhederne kan motiveres til at tilbyde unge med anden etnisk baggrund end dansk en praktikplads baseret på frivillighed, er der behov for råd og vejledning i forhold til de udfordringer, de evt. kan møde ved ansættelse af praktikanter fra denne gruppe unge.

Den almene boligsektor kan også bidrage til at udnytte mulighederne for praktikpladser og fritidsjob. Det kræver et tæt samarbejde mellem boligorganisationer, entreprenører og jobcenteret. Såfremt det også udnyttes til at hjælpe unge fra udsatte boligområder, kræver det endvidere et tæt samarbejde mellem jobcenter og lokale aktører.

UDVIKLING

Erfaringerne viser, at unge med anden etnisk baggrund end dansk i København ikke gennemfører erhvervsfaglige uddannelser i lige så høj grad som unge med etnisk dansk baggrund. Det gælder i højere grad for mænd end for kvinder.

Hovedkonklusion i Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikters rapport fra 2014 lyder således: ”Overordnet har koncentrationen af bestemte persongrupper i bestemte bydele (segregeringen) i Danmarks fire storbyområder i reglen været stigende i perioden 1985-2011. Det gælder, både når man opdeler persongrupper mht. størrelsen af deres indkomst, længden af deres uddannelse og om de modtager offentlig forsørgelse eller ej. Hovedstadsområdet indtager en særrolle som det mest segregerede byområde.”

HVORDAN VIL VI NÅ MÅLET?

Teknik- og Miljøudvalget vil hvert år igangsætte mindst en til to områdefornyelser i et kvarter ude af balance, fx i de udsatte byområder.

Herudover vil udvalget gennemføre en analyse af bosætningsmønstre og -barrierer blandt beboere med anden etnisk baggrund end dansk i den almene sektor. Analysens resultater kan bruges til i samarbejde med de almene boligorganisationer at igangsætte initiativer, der kan medvirke til, at borgere med anden etnisk baggrund end dansk bosætter sig bredere i den almene sektor.

Ekspertertænkningen for Integration har opstillet tre faktorer, der blandt andet kan være årsagen til, at unge med anden etnisk baggrund end dansk i København møder særlige udfordringer med at tage en erhvervsuddannelse. For det første mangler nogle af de unge netværk, der kan understøtte deres adgang til praktikpladser. For det andet mangler nogle af de unge kompetencer, især sprogkompetencer. For det tredje oplever de diskrimination, når praktikpladserne tildeles.

HVORDAN VIL VI NÅ MÅLET?

Teknik- og Miljøudvalget vil have fokus på at udbrede virksomhedernes kendskab til viden og redskaber, der kan være anvendelige, når man skal modtage en ung med anden etnisk baggrund end dansk i praktik. Der udarbejdes informationsmateriale i samarbejde med Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen til de virksomheder, som forvaltningen samarbejder med i større anlægsprojekter. Virksomhederne tilbydes desuden rådgivning om de udfordringer, de måtte møde.

Teknik- og Miljøforvaltningen, Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen og Børne- og Ungdomsforvaltningen vil med inddragelse af Boligselskabernes Landsorganisation stille forslag om at igangsætte en indsats, der skal styrke mulighederne for, at unge med anden etnisk baggrund end dansk fra udsatte boligområder kommer i praktik.

---

9. ØGET TRYGHED I UDSATTE OMRÅDER OG INKLUSION AF MEDARBEJDERE MED ANDEN ETNISK BAGGRUND END DANSK VIA STYRKEDE DANSKKUNDSKABER

ØKONOMIUDVALGET SÆTTER MED SIKKER BY PROGRAMMET FOKUS PÅ AT SKABE MINDRE KRIMINALITET OG ØGET TRYGHED I KØBENHAVN, HERUNDER SÆRLIGT I BYENS UDSATTE OMRÅDER, SAMT SIKKER INKLUSION AF MEDARBEJDERE MED ANDEN ETNISK BAGGRUND END DANSK VIA STYRKEDE DANSKKUNDSKABER

ØGET TRYGHED

Sikker By programmet indeholder flere områdebaserede indsatser, som har til formål at skabe en positiv forandring i udsatte lokal- og boligområder, hvor andelen af beboere med anden etnisk baggrund end dansk ofte er høj. Programmet vil herigennem medvirke til at øge trygheden i udsatte områder.

København er generelt en tryk by, og udviklingen er heldigvis gået i den rigtige retning de senere år. Trygheden er stigende, jf. kommunens Tryghedsindeks, som viste, at der i 2014 kun var fem områder med et markant eller intensiveret behov for tryghedsskabende indsatser mod 12 områder i 2010.

Men der er stadig områder i byen, som nogle borgere oplever som utrygge at bo og færdes i. Der er behov for at sikre social og fysisk sammenhæng mellem udsatte lokalområder og resten af byen, så ingen områder bliver isoleret og opleves som utrygge.

Sikker By programmet rummer derfor en række områdebaserede aktiviteter, der har fokus på at øge trygheden og reducere den borgervendte kriminalitet i udsatte områder. Aktiviteterne fokuserer både på forvaltnings- og myndighedssamarbejde lokalt, på inddragelse af borgere og erhvervsdrivende og på selve den fysiske indretning af byen.

STYRKEDE DANSKKOMPETENCER

Københavns Kommune vil styrke dansksproglige kompetencer hos medarbejdere med et andet modersmål end dansk.

Alle medarbejdere med anden etnisk baggrund end dansk, som arbejder inden for serviceområdet, og som har problemer med at skrive og læse, har mulighed for at tage et gratis kursus i skrivning og læsning under tilbuddet ”Bliv bedre til at læse og skrive”.

Samlet set er der hidtil kun ganske få medarbejdere, der har benyttet denne mulighed. Derfor er der fortsat behov for en aktiv indsats for at identificere og motivere medarbejdere til at tage imod de gratis kursustilbud.

Kampagnen ”Bliv bedre til at læse og skrive” har fokus på en række handlinger, der skal sikre en højere deltageraktivitet blandt medarbejdere med anden etnisk baggrund end dansk, der har brug for at forbedre deres grundlæggende læse- og skrivefærdigheder.

ØKONOMIUDVALGETS INTEGRATIONSMÅL

1. FÆRRE UTRYGGE KØBENHAVNERE OG FLERE TRYGGE LOKALOMRÅDER
  2. FLERE MEDARBEJDERE MED ANDEN ETNISK BAGGRUND END DANSK, SOM ARBEJDER INDEN FOR SERVICEOMRÅDET, SKAL BLIVE BEDRE TIL AT LÆSE OG SKRIVE
-

ØGET TRYGHED I UDSATTE OMRÅDER OG INKLUSION AF MEDARBEJDERE MED ANDEN ETNISK BAGGRUND END DANSK VIA STYRKEDE DANSKKUNDSKABER

ØKONOMIUDVALGETS MÅL 1: FÆRRE UTRYGGE KØBENHAVNERE OG FLERE TRYGGE LOKALOMRÅDER

I 2013 følte 7,1 procent af københavnere sig utrygge i deres nabolag. I 3 ud af de 12 bydele følte mere end 10 procent af beboerne sig utrygge. I 2014 skal andelen af utrygge borgere være faldet i alle bydele, og i ingen bydele må den overstige 10 procent. Såfremt Københavns Tryghedsundersøgelse videreføres i 2016 og 2017, vil målet blive opdateret, så det omfatter årene 2015-2017.

HVORDAN MÅLER VI?

Der afrapporteres årligt på målet i forbindelse med den samlede opfølgning på Sikker By programmet, som forelægges Økonomiudvalget i juni måned.

HVORDAN VIL VI NÅ MÅLET?

I regi af Sikker By programmet arbejder Københavns Kommune med både områdebaserede og bydækkende kriminalpræventive og tryghedsskabende indsatser af både social og fysisk karakter. Indsatserne er forankret i kommunens kernerdrift og i lokale partnerskaber og tilrettelægges i tæt samarbejde med Københavns Politi og andre relevante aktører. Vores arbejde tager udgangspunkt i viden om, hvad der virker, og vi monitorerer løbende på målopfyldelse og effekter.

ØKONOMIUDVALGETS MÅL 2: FLERE MEDARBEJDERE MED ANDEN ETNISK BAGGRUND END DANSK, SOM ARBEJDER INDEN FOR SERVICEOMRÅDET, SKAL BLIVE BEDRE TIL AT LÆSE OG SKRIVE

Københavns Kommune tilbyder gratis kurser for medarbejdere med anden etnisk baggrund end dansk i arbejdstiden – ”Skrivning og læsning for tosprogede”. Målgruppen er medarbejdere, som fortrinsvist arbejder inden for serviceområdet. Kurset udbydes to gange om året. Undervisningen er tilrettelagt som 10 forløb.

Det nuværende deltagerantal er meget begrænset. Det manglende kendskab til kursustilbud kan være en barriere for, at det eksisterende kursustilbud bliver udnyttet bedst muligt. Derfor gennemføres kampagnen ”Bliv bedre til at læse og skrive”.

HVORDAN VIL VI NÅ MÅLET?

Delmål: Andelen af medarbejdere med anden etnisk baggrund end dansk, der tager kurset ”Skrivning og læsning for tosprogede”, skal stige med 30 procent i perioden 2015-18

Delmål: 80 procent af de medarbejdere, der har gennemført kurset ”Skrivning og læsning for tosprogede” i perioden 2015-18, er tilfreds med kurset og oplever, at de er blevet bedre til at læse og skrive

Økonomiforvaltningen har igangsat en række initiativer til at nå målgruppen og for at motivere flere medarbejdere til at deltage i kurset. Desuden gennemføres løbende en kampagne, hvor der gøres opmærksom på kursustilbuddet. Derudover sættes der fokus på mere systematisk opsøgende arbejde i samarbejde med Københavns VUC i form af personlige kontakt med lederne på skoler, institutioner, centre mm.

Deltageraktiviteten bliver automatisk registreret og dokumenteret, og der bliver fulgt op på aktiviteten løbende for at se, om målet om at få flere til at benytte sig af kursustilbuddet nås.

Medarbejderne skal efter gennemført kursus besvare et spørgeskema, hvor de skal vurdere, hvor tilfredse de har været med forløbet. De vil blandt andet blive spurgt til kursets faglige niveau, og om læringen vil have en positiv effekt på deres dagligdag – privat eller på arbejde.

VÆKST GENNEM
JOB OG UDDANNELSE

KØBENHAVNS KOMMUNE
BESKÆFTIGELSE- OG INTEGRATIONSFORVALTNINGEN